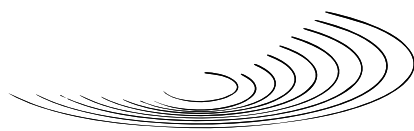

Πολιτιστική Διαδρομή
Φύσης και Πολιτισμού
στον νομό
Αιτωλοακαρνανίας»

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

1. Τι είναι Πολιτιστική Διαδρομή;

Η πολιτιστική διαδρομή είναι ένα **εξειδικευμένο** και επώνυμο προϊόν πολιτιστικού τουρισμού, το οποίο διαμορφώνεται με βάση ένα συγκεκριμένο **συνεκτικό στοιχείο**. Διαθέτει, δηλαδή, ένα **κεντρικό θέμα**, καλύπτει μια προσδιορισμένη χωρικά **περιοχή** και αποκτά μια μοναδική **τουριστική ταυτότητα** (brand).

Ο **σχεδιασμός** της πολιτιστικής διαδρομής γίνεται ώστε: α) να προσελκύσει επισκέπτες και επενδύσεις στην περιοχή, β) να επιμηκύνει την τουριστική περίοδο, γ) να εξασφαλίσει πόρους για τη συντήρηση των χώρων και δ) τελικά να δημιουργήσει οικονομική ανάπτυξη στην τοπική κοινωνία και να συντελέσει στην αειφόρο ανάπτυξη.

2. Ο ρόλος του Σωματείου «ΔΙΑΖΩΜΑ»

Αξιοποιώντας το μνημειακό μας πλούτο το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» προτείνει τη διαμόρφωση ενός **δικτύου πολιτιστικών διαδρομών**, με **συνεκτικό στοιχείο τα αρχαία θέατρα**. Το δίκτυο αυτό μπορεί να υλοποιηθεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες Περιφέρειες και το Υπουργείο Πολιτισμού.

Για να αποκτήσει μεγάλη δυναμική το δίκτυο αυτό, είναι απαραίτητο η κάθε πολιτιστική διαδρομή να αναπτυχθεί ως **ένα ολιστικό πρόγραμμα** που θα συνδέει τα μνημεία με το σύνολο των τοπικών δραστηριοτήτων (πρωτογενή τομέα, γαστρονομία κάθε περιοχής, λαϊκό πολιτισμό, καταλύματα κ.λπ.). Η επιτυχία του προγράμματος υλοποιεί τελικά το βασικό όραμα του Διαζώματος που είναι: **«τα μνημεία στο κέντρο της ζωής και της βιώσιμης ανάπτυξης»**.

3. Το ΕΣΠΑ 2014-2020

Η ολιστική αυτή προσέγγιση του πολιτιστικού αποθέματος, αποτελεί βασικό στόχο του ΕΣΠΑ 2014 – 2020 και αποτυπώνεται στο αναπτυξιακό όραμα της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου, όσο και στη δομή των Επιχειρησιακών της Προγραμμάτων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ύπαρξης ενός επιχειρησιακού μοντέλου, προβλεπόμενου από το ΕΣΠΑ, που δίνει τη δυνατότητα **ολιστικής προστασίας, ανάδειξης, προβολής και διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς** αποτελεί η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (Ο.Χ.Ε.), άλλα και εργαλεία όπως η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (Β.Α.Α.) και η Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (Τ.Α.Π.ΤΟ.Κ).

Το παράδειγμα της Ηπείρου: «Πολιτιστική Διαδρομή στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου».

Η «Πολιτιστική Διαδρομή στα αρχαία θέατρα της Ηπείρου», είναι το πρώτο πιλοτικό πρόγραμμα, το οποίο προτάθηκε από το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και υλοποιείται σε συνεργασία με την Περιφέρεια Ηπείρου. Το πρόγραμμα αφορά το σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης πολιτιστικής διαδρομής, με επίκεντρο τα αρχαία θέατρα της Ηπείρου. Το πρόγραμμα αυτό, συνολικού προϋπολογισμού 39.805.000 ευρώ, περιλαμβάνει **28 δράσεις**, οι οποίες έχουν ως στόχο τη συνένωση διάσπαρτων αρχαιολογικών χώρων και διαδρομών με αναβαθμισμένες σύγχρονες υποδομές. Το έργο έχει ενταχθεί στο νέο Ε.Σ.Π.Α. – Σ.Ε.Σ. της περιόδου 2014-2020 και υλοποιείται. Τον **Οκτώβρη του 2018** θα πραγματοποιηθεί η **εκδήλωση** εκκίνησης της διαδρομής, προκειμένου να παρουσιαστεί επίσημα στην τουριστική αγορά και τους πολίτες. Μέχρι τότε θα βρίσκονται **σε εξέλιξη όλα τα έργα της διαδρομής**.

Οι 4 φάσεις για την υλοποίηση μιας Πολιτιστικής Διαδρομής

Για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και υλοποίηση μιας Πολιτιστικής Διαδρομής απαιτούνται **τέσσερα** τουλάχιστον βήματα, που περιλαμβάνουν τις ακόλουθες φάσεις: α) τα έργα υποδομής που αφορούν στην προστασία των χώρων και μνημείων, β) οι ενέργειες προώθησης (μάρκετινγκ) και οι ψηφιακές εφαρμογές που απαιτούνται για την προβολή αυτών, γ) η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και δ) η λειτουργία φορέα διακυβέρνησης (διαχείρισης) του όλου εγχειρήματος. Ο φορέας διαχείρισης καλείται να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα της διαδρομής και μετά το πέρας των χρηματοδοτήσεων της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου.

4

4. Αιτωλοακαρνανία: Ιδανικός τόπος εφαρμογής

Ο νομός Αιτωλοακαρνανίας είναι ένας τόπος με **ανεπανάληπτο φυσικό και πολιτιστικό πλούτο**, που δυνητικά αποτελεί ένα συγκριτικό πλεονέκτημα του νομού έναντι άλλων στον τομέα του πολιτιστικού τουρισμού. Εν τούτοις, η Αιτωλοακαρνανία παραμένει περιοχή με περιορισμένη τουριστική ανάπτυξη και υποδέχεται ένα ελάχιστο ποσοστό της τουριστικής κίνησης της χώρας.

Ως προς το παραπάνω, το 2014 για πρώτη φορά το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», πρότεινε το σχεδιασμό μιας Πολιτιστικής και Περιβαλλοντικής διαδρομής στην Αιτωλοακαρνανία, δηλαδή μιας **συνδυασμένης** διαδρομής αρχαίων θεάτρων και υδάτινου στοιχείου ως ένα επώνυμο τουριστικό προϊόν-εμπειρίας που να συνδυάζει τον πολιτιστικό τουρισμό με αυτόν της φύσης. Το πρόγραμμα, ωστόσο, δε χρηματοδοτήθηκε.

5. Η σημερινή κατάσταση

Πλέον οι συνθήκες δείχνουν πολύ πιο ευνοϊκές, για να επιτρέψουν την επιτυχία του εγχειρήματος. Η γεωγραφική απομόνωση της Αιτωλοακαρνανίας έχει αντιμετωπιστεί με την κατασκευή της υποθαλάσσιας ζεύξης Ακτίου-Πρέβεζας αλλά και της γέφυρας Ρίου-Αντιρρίου, ενώ την αύξηση τουριστικών ροών στο νομό διευκολύνει και η αναβάθμιση του αεροδρόμιου στο Άκτιο. Επιπλέον, οι ίδιοι οι πολίτες της Αιτωλοακαρνανίας δείχνουν να επιθυμούν να υποστηρίξουν με θέρμη την αναπτυξιακή αυτή πρόταση για το νομό τους.

Οι προβλέψεις του ΕΣΠΑ

Έχει εγκριθεί από την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας το Στρατηγικό Σχέδιο **Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Αγρινίου**, συνολικού προϋπολογισμού 70.830.000 €, εκ των οποίων τα 20.980.000 € θα χρηματοδοτηθούν από το Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα 2014 – 2020», ενώ τα 49.850.000 € από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Επίσης, έχει εγκριθεί το Στρατηγικό Σχέδιο **Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης** για άλλες χωρικές στρατηγικές στην περιοχή **Λιμνοθάλασσας Μεσολογίου - Αιτωλικού**, συνολικού προϋπολογισμού 47.768.915,67 €, εκ των οποίων τα 20.530.000,00 € θα χρηματοδοτηθούν από το Ε.Π. «Δυτική Ελλάδα 2014 – 2020», ενώ τα 27.238.915,67 € από άλλες πηγές χρηματοδότησης. Τα παραπάνω διαμορφώνουν ένα πολύ ευνοϊκό τοπίο για το σχεδιασμό της πολιτιστικής διαδρομής στο νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Η ωρίμανση των έργων στα αρχαία θέατρα

Το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ», αξιοποιώντας τους κουμπαράδες που έχει ανοίξει για την υποστήριξη των εργασιών των αρχαίων θεάτρων, έχει αναθέσει μελέτες για δύο αρχαία θέατρα της Αιτωλοακαρνανίας, αυτά της Μακύνειας και της Καλυδώνας, οι οποίες έχουν ήδη ολοκληρωθεί. Για τα αρχαία θέατρα Πλευρώνας - Οινιαδών οι μελέτες εκπονήθηκαν μέσω Προγραμματικής Σύμβασης με χρηματοδότηση που διέθεσε η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας). Από τις παραπάνω μελέτες, αυτές των θεάτρων της Μακύνειας, της Πλευρώνας και των Οινιαδών έχουν εγκριθεί ήδη από το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο (Κ.Α.Σ). Η μελέτη αποκατάστασης του αρχαίου θεάτρου της Καλυδώνας θα εγκριθεί σύντομα από το ΚΑΣ. Σε εξέλιξη βρίσκεται η εκπόνηση της μελέτης του αρχαίου θεάτρου της Στράτου μέσω Προγραμματικής Σύμβασης με χρηματοδότηση που διέθεσε ο Δήμος Αγρινίου.

6. Η πρόταση: «Πολιτιστική Διαδρομή Φύσης και Πολιτισμού της Αιτωλοακαρνανίας»

Το Σωματείο «ΔΙΑΖΩΜΑ» και ο «Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου» προτείνουν το σχεδιασμό ενός εμπλουτισμένου προγράμματος Πολιτιστικής και Περιβαλλοντικής Διαδρομής στην Περιφερειακή Ενότητα Αιτωλοακαρνανίας. Το πρόγραμμα **«Πολιτιστική Διαδρομή Φύσης και Πολιτισμού της Αιτωλοακαρνανίας»** έχει στόχο τη «συνένωση» των διάσπαρτων αρχαιολογικών χώρων και διαδρομών της Αιτωλοακαρνανίας, με **επίκεντρο** τα **αρχαία θέατρά** της, με την αξιοποίηση του **φυσικού περιβάλλοντος**, σε μια ενιαία διαδρομή, που θα αποτελέσει ένα επώνυμο προϊόν πολιτιστικού τουρισμού. Το εγχείρημα θα αφορά τη δημιουργία σύγχρονων υποδομών, οι οποίες θα έχουν ως στόχο τη βελτίωση της προσβασιμότητας των αρχαιολογικών και περιβαλλοντικών χώρων, την υλοποίηση, όπου απαιτείται, εργασιών προστασίας και αποκατάστασης των μνημείων, καθώς και τη σύνδεση των μνημείων με την τοπική κοινωνία και παραγωγή.

Σχετικά με τη χρηματοδότηση του όλου εγχειρήματος το «ΔΙΑΖΩΜΑ» και ο «Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου» προτείνουν τη χρηματοδότηση από μια διευρυμένη **Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση (Ο.Χ.Ε.)** που σήμερα αφορά μόνο τον άξονα Μεσολογγίου- Αιτωλικού. Στην περίπτωση αυτή η διεύρυνση θα αφορά παρεμβάσεις σε όλο το χωρικό επίπεδο των Δήμων Ναυπακτίας, Μεσολογγίου, Αγρινίου, Θέρμου, Αμφιλοχίας και Ξηρομέρου. Ο επανασχεδιασμός επομένως της Ο.Χ.Ε. Μεσολογγίου-Αιτωλικού και η διασύνδεσή της με τη Β.Α.Α. Αγρινίου θα μπορέσει να αγκαλιάσει τα μνημεία φύσης και πολιτισμού σε ολόκληρη την Αιτωλοακαρνανία.

Τα έργα των **περιβαλλοντικών υποδομών** που έχει προτείνει ο «Φορέας Διαχείρισης Λιμνοθάλασσας Μεσολογγίου» στο πλαίσιο της «Διαδρομής Φύσης & Πολιτισμού του Νομού Αιτωλοακαρνανίας» είναι:

Α) Υποθαλάσσιο καταδυτικό πάρκο στην γέφυρα Ρίου-Αντιρρίου που συνδέεται με το αρχαίο θέατρο της Μακύνειας.

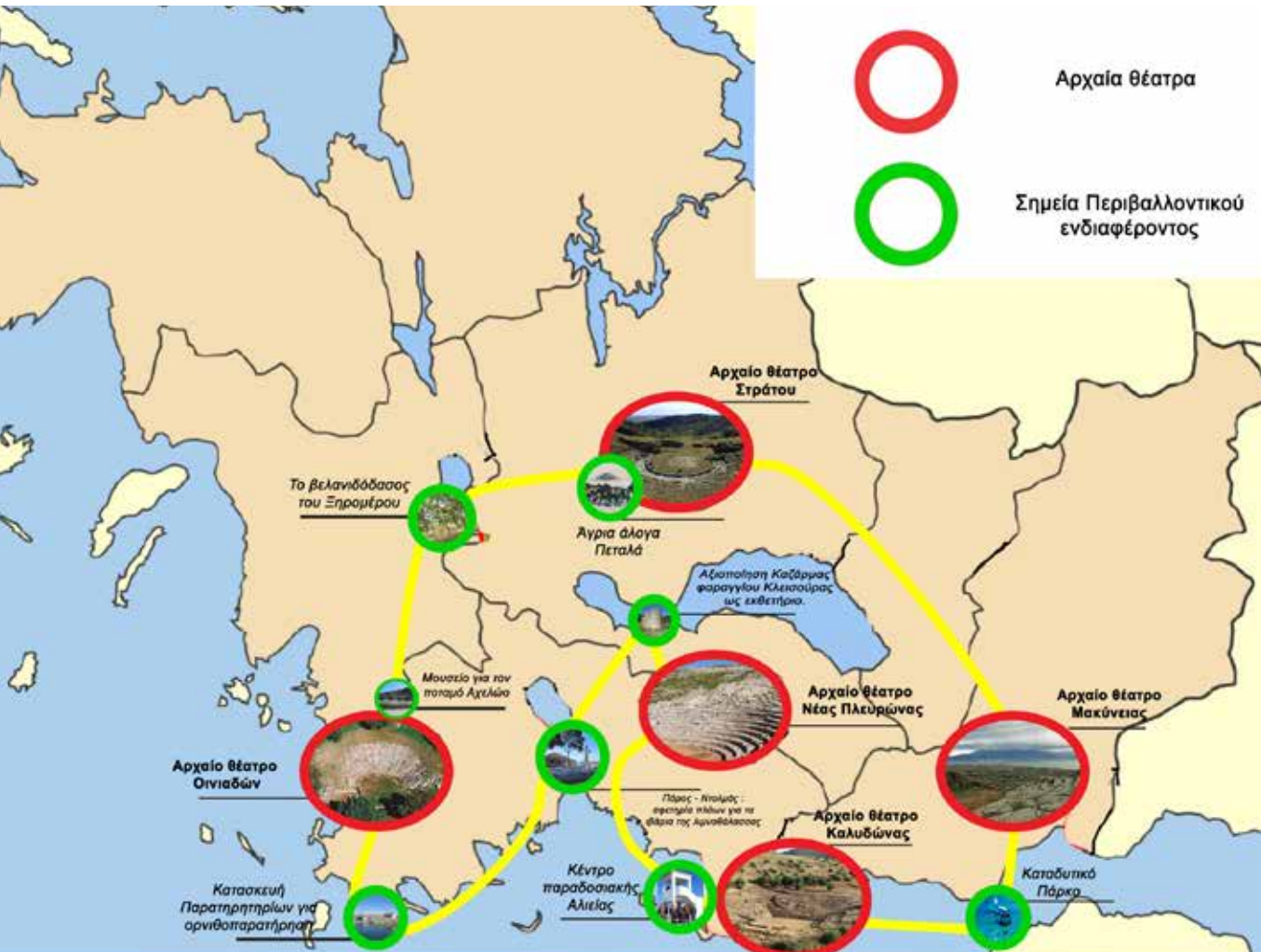
Β) Κέντρο ανάδειξης παραδοσιακής αλιείας στην μαρίνα του Μεσολογγίου και παρατηρητήρια πουλιών στην περιοχή της Κλείσοβας που συνδέονται με το αρχαίο θέατρο Καλυδώνας.

Γ) Κέντρο περιβαλλοντικής ερμηνείας στην περιοχή Ντοήμας Αιτωλικού και αφετηρία πλωών στα ιβάρια της λιμνοθάλασσας, καθώς και ανακατασκευή καζάρμας Κλεισούρας ως εκθετήριο του φαραγγιού που συνδέονται με το αρχαίο θέατρο Πλευρώνας.

Δ) Μουσείο για τον ποταμό Αχελώο στον λόφο Τρίκαρδος και παρατηρητήρια πουλιών σε Θολή και Παλαιοπόταμο που συνδέονται με το αρχαίο θέατρο Ονιάδων.

Ε) Υποδομές εξυπηρέτησης και παρατήρησης άγριων αλόγων Πεταλά, καθώς και μουσείο βελανιδιάς στη Σκουρτού Ξηρομέρου που συνδέονται με το αρχαίο θέατρο Στράτου.

ΔΙΑΖΩΜΑ
Κίνηση πολιτών
για την ανάδειξη
των αρχαίων θεάτρων

Μπουμπουλίνας 30
106 82, Αθήνα
Τηλ.: 210 82 54 256
Fax: 210 82 54 258
Web : www.diazoma.gr
E-mail : info@diazoma.gr

Δ Ι Α Ζ Ω Μ Α

